

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 394 на МС от 30.12.2015 г. за изменение и допълнение на Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия, приети с Постановление № 46 на Министерския съвет от 2005 г. (обн., ДВ, бр. 30 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 86 от 2007 г.)

Обн., ДВ, бр. 3 от 12.01.2016 г., в сила от 1.01.2016 г.

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

ПОСТАНОВИ:

§ 1. В наименованието думите "*стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия*" се заменят със "*счетоводни стандарти*".

§ 2. Общите разпоредби се изменят така:

"ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чрез Националните счетоводни стандарти се постигат:

1. съответствие с изискванията на нормативните актове на Европейския съюз в областта на счетоводството и на Международните счетоводни стандарти;
2. унифицирано прилагане на възприетата международна счетоводна терминология;
3. пълно обхващане на счетоводните обекти;
4. законосъобразност при мотивирането, разработването и осъществяването на възприетата от ръководството на предприятието счетоводна политика;
5. единна концепция за капитала на предприятието и за неговото поддържане.

Националните счетоводни стандарти се прилагат от предприятия, ориентирани към печалба, които съставят финансови отчети с общо предназначение.

Ориентирани към печалба предприятия са тези, които се занимават с търговска, промишлена, финансова или други подобни дейности, независимо от организационната или правната им форма.

За предприятията с нестопанска цел в частния и публичния сектор или за правителството е предназначен специален счетоводен стандарт, като останалите счетоводни стандарти се прилагат от тези предприятия, доколкото са подходящи за тяхното счетоводно отчитане.

Предприятията, които прилагат националните счетоводни стандарти, са определени със Закона за счетоводството.

Основните принципи и предположения, на основата на които се съставят финансовите отчети и се осъществява текущото счетоводно отчитане, са определени със Закона за счетоводството.

Финансовите отчети се съставят на базата на предположението, че предприятието е действащо и ще продължи да функционира в предвидимо бъдеще. Приема се, че предприятието няма нито намерението, нито необходимостта да ликвидира или да съкрати съществено дейността си. Когато предприятието има намерение или необходимост да ликвидира или да съкрати дейността си, финансовите отчети се съставят на ликвидационна или на друга подходяща база и използваната база се оповестява в приложенията към финансовите отчети.

Информацията, представена във финансовите отчети, трябва да е разбираема, уместна, надеждна и сравнима.

Разбираема е информацията, съдържаща се във финансовите отчети, необходима за вземането на икономически решения от потребители, притежаващи познания в областта на стопанската дейност и счетоводното отчитане на предприятията, и представена по ясен и достъпен начин.

Уместна е информацията, съдържаща се във финансовите отчети, която е необходима за нуждите на потребителите при вземане на решения и която е в състояние да помогне да се оценят минали, настоящи или бъдещи събития, да потвърдят или да коригират свои предишни оценки.

Надеждна е информацията във финансовите отчети, която не съдържа съществени грешки и пристрастност и представя достоверно финансовото състояние, резултатите от дейността и паричните потоци на предприятието. Не могат да се считат за надеждни финансови отчети, които чрез специално подбрана или неправилно представена информация целят да повлияят върху вземането на решение или върху оценката за постигане на определен резултат или последствие.

Сравнима е информацията, която дава възможност на потребителите да съпоставят финансовите отчети на дадено предприятие от различни отчетни периоди за определяне на тенденциите във финансовото му състояние и резултатите от дейността му. Потребителите също така трябва да могат да съпоставят финансови отчети на различни предприятия, за да сравняват и оценяват финансовото им състояние, резултатите от дейността и паричните им потоци. Представянето, класификацията и методите на оценка на активите, пасивите, приходите и разходите, отчитането на сходни сделки и други събития и условия се запазват и прилагат последователно в рамките на едно предприятие и през следващи отчетни периоди. Предприятията информират потребителите за счетоводната политика, прилагана при съставяне на финансовите отчети, както и за всяка промяна в тази политика и ефектите от промяната.

Настоящите стандарти с оглед на правилното и еднаквото прилагане на разпоредбите на счетоводното законодателство определят следните счетоводни понятия: финансово състояние, резултати от дейността и парични потоци на предприятията.

Финансово състояние е способността на предприятието да финансира дейността си. Финансовото състояние е съотношението между разполагаемите и необходимите финансови средства на предприятието към определен момент или за определен период. То е съвкупност от икономически и финансови показатели, характеризиращи способността на предприятието към устойчиво развитие, в т.ч. към поемане на финансовите му задължения.

Резултатите от дейността представляват взаимовръзката между приходите и разходите на дадено предприятие за определен отчетен период. За резултатите от дейността се съставя отчет за приходите и разходите. Печалбата на предприятието е показател за оценка на резултатите от дейността или за възвръщаемостта на инвестициите или доходите от акции.

Елементите, пряко свързани с оценяването на финансовото състояние на предприятието, са активите, пасивите и собственият капитал, представени в баланса към определена дата.

Актив е ресурс, контролиран от предприятието в резултат на минали събития, от които се очаква в предприятието да постъпят бъдещи икономически ползи.

Пасив е настоящо задължение на предприятието, произтичащо от минали събития, уреждането на което се очаква да доведе до изходящ поток от ресурси на предприятието, съдържащ икономически ползи.

Собствен капитал е остатъчната стойност на активите на предприятието след приспадане на всичките му пасиви.

Активи

Бъдещата икономическа изгода от един актив е възможността му пряко или косвено да допринесе за потока от парични средства или парични еквиваленти към предприятието. Тези парични потоци могат да се получат от използването на актива или от освобождаването от него.

Предприятието обикновено използва своите активи за производство на стоки или услуги, които са в състояние да задоволят желанията или потребностите на клиентите, които са готови да заплатят за тях, и така допринасят към паричния поток на предприятието. Самите парични средства обслужват предприятието.

Бъдещата икономическа изгода от използването на актива може да се получи от предприятието по различни начини. Активът може да бъде използван самостоятелно или в комбинация с други активи в производството на стоки или услуги, които се продават от предприятието; да бъде разменен за други активи; да бъде използван за уреждане на задължения или да бъде разпределен към собствениците на предприятието.

Голяма част от активите са материални (имат веществена или физическа форма). Веществената форма не е задължително свойство на актива. Някои активи са нематериални, като например патентите и авторските права, при условие че бъдещата икономическа изгода от тях се очаква да се получи от предприятието и те се контролират от предприятието.

Много активи, като например вземания и имоти, са свързани с юридически права, включително правото на собственост. При определяне съществуването на даден актив правото на собственост не е най-същественото значение. Така например имот, държан по договор за лизинг, представлява актив, при условие че предприятието контролира ползите, които се очаква да постъпят от имота.

Активите на предприятието са резултат от минали сделки или от други минали събития. Предприятията обикновено получават активи, като ги купуват или произвеждат, но друг вид сделки или събития също могат да генерират активи. Например такива активи могат да бъдат земи или имоти, получени от правителството като част от програма за насърчаване на икономическия растеж в даден район, и откриването на минерални залежи, замяна, дарения и др.

Сделки или събития, които се очаква да настъпят в бъдеще, не пораждаат актив. Намерението за купуване на материални запаси или на дълготрайни активи само по себе си не отговаря на определението за актив.

Генерирането на актив е в тясна връзка с извършването на разход, но те не съвпадат задължително. Когато предприятието извършва разходи, това може да е предпоставка, че се търси бъдеща икономическа изгода, но не е неопровержимо доказателство, че е получен актив. По аналогичен начин липсата на свързан разход не пречи дадена позиция да отговаря на определението за актив и да отговаря на критериите за признаването му в баланса. Такива могат да бъдат обекти, получени като дарение.

Пасиви

Основна характеристика на пасива е, че предприятието има съществуващо задължение. Задължението може да бъде правно или възникнало в резултат на установени бизнес отношения и търговски практики.

Правното задължение произтича от обвързващ договор или от законово изискване и може да се събира принудително. Такива обикновено са случаите с дължими суми за получени стоки и услуги или задължения към бюджета.

Задължение, възникнало в резултат на установени практики, произтича от действията на самото предприятие. Като пример може да се даде отстраняване на дефекти на стоката сред гаранционния срок за сметка на

предприятието съгласно търговската му политика. Сумите, които се очаква да бъдат изразходвани по отношение на вече продадените стоки, са пасив.

Уреждането на съществуващо задължение обикновено предполага плащане на парични средства, прехвърляне на други активи, предоставяне на услуги, замяна на това задължение с друго задължение или превръщане на задължението в собствен капитал. Задължение може да бъде погасено и по друг начин, например доброволно или принудително отказване на кредиторите от вземанията им.

Необходимо е да се прави разлика между съществуващо задължение и бъдещ ангажимент. Намерението на предприятието да закупи актив в бъдеще не поражда съществуващо задължение. Задължение най-често възниква само тогава, когато активът бъде доставен или предприятието сключи неотменимо споразумение за придобиване на актив. Неотменимо споразумение означава, че последиците от неспазването му носят значителни санкции и неустойки за предприятието.

Пасивите, както и активите са резултат от минали сделки или от други минали събития. В резултат на придобиване на стоки и ползване на услуги възникват търговски задължения (освен в случаите, когато стоките и услугите са платени в аванс или при доставката), а получен банков кредит води до задължение за погасяване на кредита. Предприятието може да признае като пасив бъдещи отстъпки за клиентите си, изчислени на базата на годишен оборот. В този случай продажбата на стоки в миналото е сделката, която поражда пасива.

Собствен капитал

Собствен капитал е остатъкът от признатите активи след приспадане на признатите пасиви. В баланса на предприятието той може да бъде класифициран в отделни подкатегории. Например в корпоративно предприятие сумите, внесени от акционерите, неразпределената печалба, резервите могат да бъдат показани отделно.

Създаването на резерви може да е регламентирано с устав или със закон с цел осигуряване на предприятието и на неговите кредитори на допълнителна мярка за защита от ефектите на загубите. Могат да се създават и други резерви. Наличието и размерът на резерви е информация, която може да е уместна за вземане на решения от ползвателите. Създаването на такива резерви представлява заделяне на неразпределената печалба, а не разходи.

Стойността на собствения капитал в баланса зависи от оценката на активите и пасивите.

Съществуват редица предприятия, като предприятие на едноличен търговец, събирателно дружество, някои видове държавни предприятия, за които не се изисква наличие на капитал, или законовата и подзаконовата нормативна база за тези предприятия често се различава от тази за търговските дружества. Например за едноличните търговци цялата печалба на предприятието е доход на собственика, а за държавните предприятия съществуват специфични правила за разпределяне на печалбите към собствениците. Независимо от това определението за собствен капитал е подходящо и за такива предприятия.

Елементите, пряко свързани с печалбата, са приходите и разходите. Признаването и оценяването на приходите и разходите и отгук – и на печалбата, зависи отчасти от концепциите за капитала и поддържането на капитала.

Приход е увеличението на икономическите изгоди през отчетния период под формата на входящи потоци или увеличение на активи, или намаление на пасиви, които водят до увеличение на собствения капитал, което не е свързано с вноски в капитала.

Разход е намалението на икономическите изгоди през отчетния период под формата на изходящи потоци или намаление на активи, или увеличение на пасиви, което води до намаление на собствения капитал и не е свързано с разпределения между собствениците на капитала.

Приходите и разходите се представят в отчета за приходите и разходите по начин, който осигурява необходимата информация за вземане на стопански решения. Нормална практика е да се прави разграничение между приходите и разходите, които възникват в хода на обичайната дейност на предприятието, и тези, които не са свързани с нея. Това разграничение дава възможност да се прецени способността на предприятието да генерира парични средства и парични еквиваленти в бъдеще. Например случайни дейности от рода на освобождаване от дълготрайни материални активи или дългосрочна инвестиция е малко вероятно да се

повтарят редовно. При разграничаване на приходи и разходи от обичайната дейност и приходите и разходите, възникващи от случайни сделки, е необходимо да се отчита характерът на дейността на предприятието, тъй като обичайни приходи и разходи за едно предприятие могат да имат случаен характер за друго.

Приходи

Приходите на предприятието обхващат както приходите от обичайна дейност (приходи), така и приходите от случайни или нехарактерни за основната дейност на предприятието приходи (печалби).

Приходите възникват в хода на обичайна дейност на предприятието.

Печалбите представят други приходи, които отговарят на определението за приходи, но може да възникват или не в хода на обичайната дейност на предприятието. Печалбите представляват увеличение на икономическите изгоди и като такива не се различават по характера си от приходите. Ето защо те не се разглеждат като отделен елемент, свързан с определянето на печалбата на предприятието като цяло.

Печалбите включват например тези приходи, които възникват при освобождаването от дълготрайни активи. Определението за приходи включва и нереализираните печалби, например такива, които възникват от преоценка на ценни книжа, за които има пазар, както и такива, които се явяват в резултат на увеличение на балансовата сума на дълготраен актив. Когато печалбите се признават в отчета за приходите и разходите, те се представят отделно от приходите, възникнали в резултат на обичайната дейност на предприятието, тъй като информацията за тях е полезна за вземане на стопански решения.

Приходите могат да доведат до получаване или увеличаване на различни видове активи – парични средства, вземания, стоки и др. Приходите може да възникнат в резултат от уреждане на пасив или размяна на стоки и услуги. Например предприятието може да предостави стоки и услуги на заемодател за погасяване на кредит.

Разходи

Разходите на предприятието обхващат разходи, които възникват в хода на обичайната дейност, и такива, които не са свързани пряко с обичайната дейност (загуби). Разходи, които възникват в хода на обичайната дейност на предприятието, могат да включват отчетната стойност на продадените активи, заплати, амортизации и др. Тези разходи обикновено представляват изходящ паричен поток или други краткотрайни или дълготрайни активи, като материални запаси, имоти, машини и съоръжения.

Загубите представляват други позиции, които отговарят на определението за разходи, но може да възникват или не в хода на обичайната дейност на предприятието. Загубите представляват намаления на икономическите изгоди и като такива не се различават по характера си от другите разходи. Ето защо те не се разглеждат като отделен елемент, свързан с определянето на печалбата на предприятието като цяло.

Загубите могат да включват такива разходи, които са настъпили в резултат на природни бедствия, като пожар или наводнение, както и разходи, възникващи при отписването на дълготрайни активи. Определението за разходи включва и нереализираните загуби.

Когато загубите се признават в отчета за приходите и разходите, те се представят отделно от разходите, възникнали в резултат на обичайната дейност на предприятието, тъй като информацията за тях е полезна за вземане на стопански решения.

Концепции за капитала и поддържане на капитала

Счетоводството се осъществява, като се прилага концепцията за поддържане на капитала.

Счита се, че предприятието поддържа финансовия си капитал, когато неговият стойностен размер в края на отчетния период е най-малко равен на размера му в началото на отчетния период след приспадане на: вложения капитал от собствениците през периода; сумите, разпределени между собствениците; преоценката, отразена в собствения капитал.

Счита се, че предприятието поддържа физическия си капитал, когато неговият физически производствен капацитет (или ресурсите и средствата, необходими за постигането на този капацитет) е най-малко равен на размера му в началото на отчетния период след приспадане на: вложения капитал от собствениците през

периода; сумите, разпределени между собствениците; преоценката, отразена в собствения капитал.

Основната разлика между двете концепции за поддържане на капитала е в третирането на ефектите от промените в цените на активите и пасивите на предприятието. Концепцията за поддържане на финансов капитал не изисква използването на конкретна база за оценяване, докато концепцията за поддържане на физическия капитал трябва да се основава на текущата стойност като база за оценяване, която би следвало да бъде платена, ако един актив се придобива към момента, или която би била необходима за уреждане на пасив (задължение) към момента.

Счита се, че предприятието е поддържало своя капитал, когато в края на периода има толкова капитал, колкото е имало и в началото на периода. Всяка сума над тази, която е била необходима за поддържане на капитала в началото на периода, е печалба.

Концепцията за поддържане на капитала и базата за оценяване на активите и пасивите на предприятието определят счетоводния модел, използван при съставянето на финансовите отчети. Различните счетоводни модели имат различна степен на уместност и надеждност. Изборът на счетоводния модел зависи от ръководството на предприятието в съответствие с настоящите общи положения за съставяне на финансовите отчети.

Признаване на активи, пасиви, приходи и разходи във финансовите отчети

Признаване е процесът на включване на елементите във финансовите отчети. Всеки елемент следва да се включи в баланса или в отчета за приходите и разходите, ако отговаря на определението за актив, пасив, приход или разход, и е вероятно бъдещите икономически изгоди, свързани с този елемент, да бъдат получени или да излязат от предприятието и всеки от елементите има цена на придобиване или стойност, която може да бъде оценена надеждно. Ако такъв елемент на финансовия отчет не е бил включен в баланса или в отчета за приходите и разходите, грешката не може да се поправи чрез обяснителни бележки в приложенията към финансовите отчети или чрез оповестяване на счетоводната политика.

Между елементите на финансовите отчети съществува взаимовръзка, която изисква позиция, която отговаря на определението и на критериите за признаване на конкретен елемент – например актив, автоматично да се признае друг елемент – например приход или пасив.

Вероятност за бъдещи икономически изгоди

Оценките на степента на несигурност, свързана с потока на бъдещи икономически изгоди, се правят на базата на доказателства, които съществуват към датата на изготвяне на финансовия отчет. Тези оценки се правят отделно по отношение на всяка съществена позиция и за група от множество отделни несъществени позиции. Например, когато е вероятно, че вземанията, дължими на предприятието, ще бъдат платени, вземането се признава в баланса като актив. Когато е вероятно вземането да не бъде събрано (платено от клиента), се признава разход, който представлява намаление на икономическите изгоди.

Надеждност на оценяването

Дадена позиция следва да се признае във финансовите отчети, ако тя има цена на придобиване или друга стойност, надеждно оценена.

В много случаи цената на придобиване или себестойността са известни. Но има случаи, при които цената на придобиване или стойността трябва да бъде оценена приблизително. Използването на разумни приблизителни оценки е съществена част от изготвянето на финансовите отчети и не нарушава тяхната надеждност. Когато обаче не може да се направи разумна приблизителна оценка, позицията не се признава в баланса или в отчета за приходите и разходите.

Позиция, която към определен момент не отговаря на критериите за признаване, може да отговори на изискванията за признаване към по-късна дата в резултат от последващи обстоятелства или събития.

Позиция, която не е призната във финансовите отчети, но е уместно потребителите да са информирани за нея, се оповестява в приложенията към отчетите или в допълнителни обяснителни бележки.

Признаване на активи

Актив се признава в баланса, когато е вероятно бъдещите икономически изгоди да бъдат получени от предприятието и активът има цена на придобиване или стойност, която може да бъде оценена надеждно.

Актив не се признава в баланса, когато е извършен разход и е вероятно икономически изгоди да не бъдат получавани от предприятието след края на текущия счетоводен период. Такава сделка води до признаване на разход в отчета за приходите и разходите. Признаването на разход в отчета за приходите и разходите означава, че не са налице доказателства, че предприятието ще получава бъдещи икономически изгоди, което да наложи признаването на актив, и че първоначалното намерение на ръководството е било генериране на бъдещи икономически изгоди.

Признаване на пасиви

Пасив се признава в баланса, когато е вероятно, че ще има изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически изгоди в резултат от уреждане на съществуващо задължение, и че сумата, с която ще се извърши уреждането, може да бъде оценена надеждно.

Признаване на приходи

Приход се признава в отчета за приходите и разходите, когато има увеличение на бъдещите икономически изгоди, свързано с увеличение на актив или с намаление на пасив, и то може да бъде оценено надеждно. Признаването на приход се извършва едновременно с признаването на увеличението на актив или с намалението на пасив (например при увеличение на активите при продажба на стоки или услуги или намаление на пасив при отписване на задължение).

Признаване на разходи

Разходи се признават в отчета за приходите и разходите, когато има намаление на бъдещите икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, и то може да бъде оценено надеждно. Признаването на разходи се извършва едновременно с признаването на увеличение на пасив или намаление на актив (например начисляване на дължими заплати или други суми на наети лица или амортизация на амортизируеми дълготрайни активи).

Разходите се признават в отчета за приходите и разходите, когато има пряка връзка между извършените разходи и получените приходи, тоест при спазване на изискването за съпоставимост на разходите и приходите и едновременното или комбинираното им признаване, когато тези приходи и разходи са резултат от едни и същи сделки или други събития. Например разходите, формиращи себестойността на произведените стоки, се признават едновременно с прихода, получен от продажбата на тези стоки.

Разходи, които се очаква да възникнат през няколко отчетни периода и нямат пряка връзка с отчитането на приходи, се признават в отчета за приходите и разходите в съответствие с избрана от предприятието база за разпределяне на такива разходи. За пример на такъв разход може да служи амортизацията, която е свързана с използването на дълготрайни активи.

Разход се признава в отчета за приходите и разходите, когато разходът не е свързан с бъдещи икономически изгоди или когато бъдещите икономически изгоди не отговарят или престанат да отговарят на изискванията за признаване в баланса като актив.

Разход се признава в отчета за приходите и разходите и когато възниква пасив без признаване на актив.

Оценяване на активи, пасиви, приходи и разходи

Оценяването е процес на определяне на стойностите, по които предприятието отчита във финансовите си отчети активите, пасивите, приходите и разходите. Оценяването включва избор на базата на оценяване. Базите за оценяване могат да са: цена на придобиване, себестойност или справедлива стойност.

Цена на придобиване е цената, включваща покупната стойност плюс преките разходи по придобиването. В цената на придобиване не се включват възстановимите данъци, търговски отстъпки или работи, както и други непреки разходи, свързани с придобиването.

Себестойност е оценката на произведените (създадените) в предприятието активи и услуги, която се определя от стойността на вложените материали, разходите за преработка и другите разходи, пряко свързани с производството на съответната продукция или извършената услуга. В себестойността не се включват административните, финансовите, разходите за съхранение, продажба и други, които не са свързани пряко с производството на съответната продукция или с извършената услуга.

Справедлива стойност представлява сумата, за която даден актив може да бъде разменен или даден пасив да бъде уреден, в сделка между информирани и желаещи осъществяването на сделката страни, при справедливи пазарни условия."

§ 3. В "СС 1 – ПРЕДСТАВЯНЕ НА ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ" се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 3.1 думите "стандарти за финансови отчети на малки и средни предприятия" се заменят със "счетоводни стандарти".

2. В т. 3.2, букви "а" и "б" думите "стандарти за финансови отчети на малки и средни предприятия" се заменят със "счетоводни стандарти".

3. Създава се нова т. 16.9:

"16.9. Собствените акции или дялове и акциите в асоциирани и смесени предприятия се записват единствено в статиите, предвидени за тази цел."

4. Досегашните т. 16.9 – 16.22 стават съответно т. 16.10 – 16.23.

5. Създават се т. 16.24 и 16.25:

"16.24. Микропредприятията, избрали да съставят съкратен баланс в съответствие с чл. 29, ал. 4 от Закона за счетоводството, могат да съставят баланс, който съдържа най-малко информация по раздели, обозначени с букви.

16.25. Малките предприятия, избрали да съставят съкратен баланс в съответствие с чл. 29, ал. 6 от Закона за счетоводството, могат да съставят баланс, който съдържа най-малко информация по раздели, обозначени с букви, и по групи, обозначени с римски цифри, като вземанията по раздел В, група II от актива на баланса и задълженията по раздел В от пасива на баланса със срок на получаване или погасяване над една година се посочват отделно от тези, които имат срок на получаване или погасяване, по-кратък от една година."

6. В т. 18.1:

а) в раздел А "Разходи" Статия 9 "Извънредни разходи" се отменя;

б) досегашните статии 10 – 13 стават съответно статии 9 – 12;

в) в раздел Б "Приходи" Статия 9 "Извънредни приходи" се отменя;

г) досегашните статии 10 и 11 стават съответно статии 9 и 10.

7. В т. 18.2:

а) в основния текст изречение първо се заличава, а в изречение второ след думата "разходи" се добавя "според функцията на разходите";

б) статии 12, 13, 14 и 15 се изменят така:

"Статия 12: Данък върху печалбата (корпоративен данък);

Статия 13: Финансов резултат след данъчно облагане;

Статия 14: Други данъци, алтернативни на корпоративния данък;

Статия 15: Финансов резултат (печалба или загуба).";

в) статии 16, 17, 18 и 19 се отменят.

8. Създават се т. 20.4 и 20.5:

"20.4. Микропредприятията, избрали да съставят съкратен отчет за приходите и разходите в съответствие с чл. 29, ал. 4 от Закона за счетоводството, могат да съставят отчет за приходите и разходите, който съдържа най-малко следните статии:

Статия 1: Нетни приходи от продажби.

Статия 2: Други приходи.

Статия 3: Разходи за суровини, материали и външни услуги.

Статия 4: Разходи за персонала.

Статия 5: Разходи за амортизации и обезценки.

Статия 6: Други разходи.

Статия 7: Разходи за данъци.

Статия 8: Финансов резултат (печалба или загуба).

20.5. Малките предприятия, избрали да съставят съкратен отчет за приходите и разходите в съответствие с чл. 29, ал. 6 от Закона за счетоводството, могат да групират в една статия, наречена "Брутен финансов резултат", следните статии:

а) в отчета за приходите и разходите – според същността на разходите, Статия 1 и Статия 2 от раздел А и Статия 1, Статия 2, Статия 3 и Статия 4 от раздел Б;

б) в отчета за приходите и разходите – според функцията на разходите, статии от 1, 2, 3 и 6."

9. В т. 21.1 думите "извънредните приходи/разходи и" се отменят.

10. В т. 24.1 изречение второ се изменя така:

"Описанието и анализът на информацията се представя по ред, съответстващ на разделите, групите и статиите в баланса и отчета за приходите и разходите."

11. Точка 24.2 се изменя така:

"24.2. Освен оповестяванията, изисквани от Закона за счетоводството, от този и от останалите счетоводни стандарти, в приложението допълнително се оповестяват:

а) информация за счетоводната политика, която е прилагана при съставянето на финансовия отчет, като в случай на промяна се оповестяват причините за нея;

б) в случай че нетекущите (дълготрайните) активи са признати в баланса по преоценена стойност, в табличен вид се оповестява:

аа) изменението на резерва от преценка в рамките на отчетния период заедно с обяснение за данъчното третиране на разликите от преценка, както и

бб) балансовата сума, която би била призната, ако нетекущите (дълготрайните) активи не са били преоценени;

в) в случай че активи, различни от финансови инструменти, се оценяват по справедлива стойност, се оповестяват:

аа) използваните методи и техники за оценка, когато за дадения актив няма активен пазар;

бб) за всяка категория активи, различни от финансови инструменти, се оповестява справедливата стойност и разликите от промените в оценката на стойността, отчетени като текущи приходи или разходи, или като резерви от преценка;

вв) таблица, показваща изменението на резерва от оценяване по справедлива стойност в рамките на отчетния период;

г) размерът на всички условни задължения, гаранции или непредвидени разходи, които не са включени в баланса; задълженията, свързани с пенсии, и задълженията към свързани или асоциирани предприятия се посочват отделно;

д) размерът на предоставените аванси и кредити на административния персонал и членовете на органите на управление, като се посочват лихвеният процент, основните условия и върнатите суми или отписаните суми, както и задълженията, поети в полза на тези лица чрез всякакъв вид гаранции, с посочване на общата сума за всяка категория;

е) информация за размера и характера на отчетените приходи или разходи, които са с особено голям размер или обхват;

ж) сумата на задълженията в счетоводния баланс, които стават дължими и изискуеми след повече от 5 години; информацията се посочва общо за раздел "Задължения" и поотделно за всяка статия от него;

з) сумата на задълженията в счетоводния баланс, за които са предоставени обезпечения, с описание на естеството и формата на обезпечението; информацията се посочва общо за раздел "Задължения", и

и) средносписъчният брой на персонала през отчетния период."

12. Създават се нови т. 24.3 и 24.4:

"24.3. Микропредприятията по смисъла на Закона за счетоводството могат да не оповестяват информацията, изисквана от този стандарт, при условие че условните задължения по т. 24.2, буква "г" и предоставените аванси и кредити по т. 24.2, буква "д", както и информацията относно придобиването на собствените им акции, изисквана от чл. 187д от Търговския закон, е оповестена в бележка под линия към баланса на предприятието. В случаите на придобиване на собствени акции микропредприятията оповестяват:

а) причината за придобиването;

б) броя и номиналната стойност на придобитите и прехвърлените собствени акции през отчетния период, както и частта от записания капитал, която те представляват;

в) насрещната престация при придобиване или прехвърляне на собствени акции, когато то е възмездно;

г) броя и номиналната стойност на притежаваните собствени акции, както и дела, които те представляват в записания капитал.

24.4. Средните, големите предприятия и предприятията от обществен интерес по смисъла на Закона за счетоводството освен информацията, изисквана от т. 24.2, в приложението допълнително оповестяват:

а) измененията в нетекущите (дълготрайните) активи през отчетния период, като посочват:

аа) стойността на всяка група и статия на нетекущите активи в началото и в края на отчетния период;

аб) постъпилите в предприятието и отписаните нетекущи активи през отчетния период;

ав) последващи преоценки;

аг) амортизации в началото и в края на отчетния период, както и начислените през отчетния период;

ад) капитализираната сума в стойността на нетекущите активи през отчетния период, когато лихвата се капитализира в съответствие с МСС 23 "Разходи по заеми";

б) когато дълготрайните финансови активи са признати по цена на придобиване и тази цена е по-висока от справедливата им стойност, се оповестява:

аа) балансовата стойност и справедливата стойност на отделните активи или на сходни групи активи;

бб) причините, поради които балансовата стойност не е намалена, в т. ч. основанията и предположенията, поради които се счита, че справедливата стойност на тези активи ще бъде увеличена;

в) размера на възнагражденията, изплатени през отчетния период на административния персонал и на членовете на органите на управление във връзка с функциите им, и всички задължения, възникнали или поети по отношение на пенсиите на бивши членове на тези органи, като се посочва общата сума за всяка категория; тази информация не се оповестява, ако това ще доведе до установяване на възнаграждението на конкретно лице;

г) средносписъчния брой на персонала по категории; ако в отчета за приходите и разходите не са оповестени отделно, се оповестяват и:

аа) разходите за възнаграждения;

бб) разходите за осигуровки, като отделно се оповестяват осигуровките, свързани с пенсии;

д) когато в баланса е призната провизия за отсрочени данъци, се оповестяват крайните салда на отсрочените данъци и измененията на тези салда през отчетния период;

е) за предприятията, в които отчитащото се предприятие притежава 20 на сто или повече от капитала им, с изключение на тези, които са несъществени за целите на вярното и честно представяне, се посочва следната информация, отделно за всяко предприятие:

аа) наименованието и седалището на предприятието;

бб) притежаваният дял от капитала на предприятието;

вв) собственият капитал и печалбата или загубата на предприятието за последния отчетен период, за който е налице приет годишен финансов отчет; тази информация не се оповестява от предприятие майка по отношение на дъщерните му предприятия, включени в консолидация;

ж) броят и номиналната стойност на записаните акции/дялове през отчетния период;

з) броят и номиналната стойност за всеки клас акции, когато има повече от един клас акции, а при липса на такава – отчетната стойност за всеки клас;

и) издадените от предприятието ценни книжа, включително конвертируеми облигации и аналогични ценни книжа или права, с посочване на техния брой и правата, свързани с тях;

к) за предприятията, в които отчитащото се предприятие е неограничено отговорен съдружник, се посочва наименованието, седалището и правната им форма;

л) следната информация, когато отчитащото се предприятие е предприятие от група:

аа) наименованието и седалището на предприятието майка;

бб) наименованието и седалището на предприятието, което съставя консолидиран финансов отчет за най-голямата група от предприятия, в която се включва отчитащото се предприятие;

вв) наименованието и седалището на предприятието, което съставя консолидиран финансов отчет за най-малката група от предприятия, в която се включва отчитащото се предприятие, и което е включено в отчета на предприятието по буква "аа";

гг) мястото, където могат да се получат копия от консолидираните финансови отчети на предприятията по букви "аа", "бб" и "вв";

м) разпределението на печалбата или покриване на загубата;

н) характерът и стопанската цел на договореностите на предприятието с други лица, които не са представени в счетоводния баланс, при условие че рисковете или изгодите от такива договорености са съществени и доколкото оповестяването на тези рискове или изгоди е необходимо за оценяване на финансовото състояние на предприятието, като например: договорености за споделяне на риска и на изгодите, произтичащи от факторинг, продажба с уговорка за обратно изкупуване, продажба на консигнация, продажба с предварително плащане на цената и други подобни."

13. Създават се т. 24.5 – 24.7:

"24.5. Големите предприятия по смисъла на Закона за счетоводството допълнително към изискванията на Закона за счетоводството, счетоводните стандарти и т. 24.1 – 24.4 оповестяват размера на нетните приходи от продажби, разпределени по категории дейности и по географски пазари, когато тези категории и пазари се различават съществено.

24.6. Предприятията оповестяват допълнителна информация, която не е представена в други съставни части на финансовия отчет, но чието оповестяване е необходимо за вярното и честно представяне на имущественото и финансовото състояние, отчетения финансов резултат, промените в паричните потоци и в собствения капитал на предприятието.

24.7. Предприятие майка, което е и дъщерно предприятие и е освободено от задължение да съставя консолидирани финансови отчети по реда на СС 27 – Консолидирани финансови отчети и отчитане на инвестициите в дъщерни предприятия, оповестява в индивидуалния си финансов отчет следната информация:

а) наименованието и седалището на предприятието майка, което съставя консолидирани финансови отчети;

б) факта, че предприятието е освободено от съставяне на консолидиран финансов отчет."

14. Досегашните т. 24.3 и 24.4 стават съответно т. 24.8 и 24.9.

15. Точки 26.1 – 26.6 се отменят.

16. Приложение № 2 към "СС 1 – Представяне на финансови отчети" се изменя така:

"Приложение № 2 към СС 1 – Двустранна форма

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ					
на					
за					
Наименование на разходите	Сума (в хил. лв.)		Наименование на приходите	Сума (в хил. лв.)	
	текуща година	предходна година		текуща година	предходна година
а	1	2	а	1	2
А. Разходи			Б. Приходи		
1. Намаление на запасите от продукцията и незавършено производство			1. Нетни приходи от продажби, в т.ч.:		
2. Разходи за суровини, материали и външни услуги, в т.ч.:			а) продукцията		
а) суровини и материали			б) стоки		
б) външни услуги			в) услуги		
3. Разходи за персонала, в т.ч.:			2. Увеличение на запасите от продукцията и незавършено производство		
а) разходи за възнаграждения			3. Разходи за придобиване на активи по стопански начин		
б) разходи за осигуровки, в т.ч.:			4. Други приходи, в т.ч.:		
аа) осигуровки, свързани с пенсии			а) приходи от финансираня		
4. Разходи за			Общо приходи от		

амортизация и обезценка, в т.ч.:			<i>оперативна дейност (1 + 2 + 3 + 4)</i>		
а) разходи за амортизация и обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи, в т.ч.:			5. Приходи от участия в дъщерни, асоциирани и смесени предприятия, в т.ч.:		
аа) разходи за амортизация			а) приходи от участия в предприятия от група		
бб) разходи от обезценка			6. Приходи от други инвестиции и заеми, признати като нетекучи (дългосрочни) активи, в т.ч.:		
б) разходи от обезценка на текущи (краткотрайни) активи			а) приходи от предприятия от група		
5. Други разходи, в т.ч.:			7. Други лихви и финансови приходи, в т.ч.:		
а) балансова стойност на продадените активи			а) приходи от предприятия от група		
б) провизии			б) положителни разлики от операции с финансови активи		
<i>Общо разходи за оперативна дейност (1 + 2 + 3 + 4 + 5)</i>			в) положителни разлики от промяна на валутни курсове		
6. Разходи от обезценка на финансови активи, включително инвестициите, признати като текущи (краткосрочни) активи, в т.ч.:			Общо финансови приходи (5 + 6 + 7)		
а) отрицателни разлики от промяна на валутни курсове					
7. Разходи за лихви и други финансови разходи, в т.ч.:					
а) разходи, свързани с предприятия от група					
б) отрицателни разлики от операции с финансови активи					
<i>Общо финансови разходи (6 + 7)</i>					

8. Печалба от обичайна дейност			8. Загуба от обичайна дейност		
<i>Общо разходи (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7)</i>			<i>Общо приходи (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7)</i>		
9. Счетоводна печалба (общо приходи – общо разходи)			9. Счетоводна загуба (общо приходи – общо разходи)		
10. Разходи за данъци от печалбата					
11. Други данъци, алтернативни на корпоративния данък					
12. Печалба (9 – 10 – 11)			10. Загуба (9 + ред 10 и 11 от раздел А)		
<i>Всичко (Общо разходи + 10 + 11 + 12)</i>			<i>Всичко (Общо приходи + 10)</i>		
Дата на съставяне: ..... Съставител: ..... Ръководител: ....."					

17. Приложение № 3 към "СС 1 – Предоставяне на финансови отчети" се изменя така:

"Приложение № 3 към СС 1 – Форма според функцията на разходите

ОТЧЕТ

ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ

на .....

за .....

Наименование на приходите и разходите

Сума (в хил. лв.)

текуща година   предходна година

а

1

2

1. Нетни приходи от продажби

2. Себестойност на продажбите (включително амортизации и обезценки)

3. Брутна печалба или загуба (1 – 2)

4. Разходи за продажби (включително амортизации и обезценки)

5. Административни разходи (включително амортизации и обезценки)

6. Други приходи

7. Приходи от участия в дъщерни, асоциирани и смесени предприятия, в т.ч.:

а) приходи от участия в група предприятия

8. Приходи от други инвестиции и заеми, признати като нетекущи (дългосрочни) активи, в т.ч.:

а) приходи от група предприятия

9. Други лихви и финансови приходи, в т.ч.:

а) приходи от група предприятия

10. Разходи от обезценка на финансови активи, включително инвестициите, признати като текущи (краткосрочни) активи

11. Разходи за лихви и други финансови разходи, в т.ч.:

а) разходи, свързани с група предприятия

12. Данък върху печалбата (корпоративен данък)

13. Финансов резултат след данъчно облагане

14. Други данъци, алтернативни на корпоративния данък

15. Финансов резултат (печалба или загуба)

Дата на съставяне: ..... Съставител: ..... Ръководител: ....."

§ 4. В "СС 24 – ОПОВЕСТЯВАНЕ НА СВЪРЗАНИ ЛИЦА", в т. 2 определението "Свързани лица" се изменя така:

"Свързано лице" е лице по смисъла на Международните счетоводни стандарти, приети в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на международните счетоводни стандарти (ОВ, L 243, 11/09/2002)."

§ 5. В "СС 27 – КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ И ОТЧИТАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ" се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 2 "Определения":

а) определенията "Предприятие майка" и "Дъщерно предприятие" се изменят така:

"Предприятие майка" е юридическо лице, което упражнява контрол спрямо едно или повече дъщерни предприятия.

"Дъщерно предприятие" е юридическо лице, контролирано от друго юридическо лице (предприятие майка). Юридическите лица, които са дъщерни на дъщерното предприятие, също се смятат за дъщерни предприятия на предприятието майка.";

б) наименованието на определението "Предприятия от група" се изменя така:

"Група предприятия";

в) в определението "Контрол" думите "чл. 37, ал. 2 от Закона за счетоводството" се заменят с "т. 4.2 от този стандарт";

г) определението "Консолидиран финансов отчет" се изменя така:

"Консолидиран финансов отчет" е финансов отчет, който представя имущественото и финансовото състояние, отчетения финансов резултат, промените в паричните потоци и в собствения капитал на предприятията, включени в консолидирането, все едно, че те са едно предприятие.";

д) създава се определение "Предприятие от обществен интерес":

"Предприятие от обществен интерес" е предприятие по смисъла на § 1, т. 22 от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството."

2. В т. 3.1 думите "отчетения финансов резултат" се заменят с "финансовите резултати от дейността", а думите "предприятията от групата" се заменят с "групата предприятия".

3. Точка 4 става т. 4.1 и в нея в наименованието думата "съставлящи" се заменя с "които съставят", а в основния текст думите "в случаите, посочени в Закона за счетоводството" се заменят със "съгласно изискванията на Закона за счетоводството и този стандарт".

4. Създават се т. 4.2 – 4.5:

"4.2. Консолидирани финансови отчети се съставят от предприятие майка, което:

а) притежава мнозинство от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие (дъщерно предприятие);

б) е акционер или съдружник в дъщерното предприятие и има право да назначава или да освобождава мнозинството на членовете на административното ръководство и/или членовете на управителния или надзорния съвет на друго предприятие (дъщерно предприятие);

в) има право да упражнява господстващо влияние върху предприятие (дъщерно предприятие), в което е акционер или съдружник по силата на договор или клауза в учредителния му акт;

г) е акционер или съдружник, притежаващ най-малко 20 на сто или повече от правата на глас в друго предприятие, и мнозинството на членовете на административното ръководство и/или членовете на управителния или надзорния съвет на другото предприятие, които са заемали длъжностите си през последните два отчетни периода и до датата на съставяне на консолидираните финансови отчети, са назначени единствено по силата на упражняване на правата на глас; консолидиран финансов отчет по изречение първо

не се съставя, когато друго предприятие има правата, посочени в букви "а" – "в", по отношение на това предприятие;

д) единствено то контролира мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в това предприятие (дъщерно предприятие) по силата на договор с други акционери или съдружници в предприятието;

е) има правомощията да упражнява или действително да упражнява доминиращо влияние или контрол върху дъщерното предприятие;

ж) предприятието майка и дъщерното предприятие се управляват общо от предприятието майка.

4.3. При определяне правата на предприятието майка за целите на т. 4.2, букви "а", "б", "г" и "д" към правата на предприятието майка се добавят правата на глас и правата на назначаване или освобождаване, притежавани от всяко друго дъщерно предприятие или от всяко лице, действащо от свое име, но за сметка на предприятието майка или на друго дъщерно предприятие.

4.4. При определяне правата на предприятието майка за целите на т. 4.2, букви "а", "б", "г" и "д" правата, определени в т. 4.3, се намаляват с правата, произтичащи от:

а) акции и дялове, държани за сметка на лице, различно от предприятието майка или негово дъщерно предприятие;

б) акции и дялове, държани като обезпечение, при условие че правата по тях се упражняват съгласно получените инструкции;

в) акции и дялове, които се държат във връзка с предоставяне на заеми като част от обичайните стопански дейности, при условие че правото на глас се упражнява в интерес на лицето, предоставило обезпечението.

4.5. За целите на т. 4.2, букви "а", "г" и "д" общият брой на правата на глас на акционерите и съдружниците в дъщерното предприятие се намалява с правата на глас, които са свързани с акции или дялове, притежавани от същото предприятие, от негово дъщерно предприятие или от лице, действащо от свое име, но за сметка на някое от тези предприятия."

5. Създават се нови т. 5.1 – 5.3:

"Предприятия, които могат да не съставят консолидирани финансови отчети:

5.1. Предприятие майка не съставя консолидиран финансов отчет (освободено предприятие), когато то е и дъщерно предприятие, чието собствено предприятие майка е местно лице или предприятие майка от друга

държава – членка на Европейския съюз, в един от следните случаи:

а) предприятието майка на освободеното предприятие притежава всички акции или дялове в освободеното предприятие, като не се вземат под внимание акциите или дяловете в освободеното предприятие, които се притежават от членовете на неговото административно ръководство и от членовете на неговия управителен или надзорен съвет по силата на закон или по силата на учредителния му акт;

б) предприятието майка на освободеното предприятие притежава 90 на сто или повече от акциите или дяловете в освободеното предприятие, като останалите акционери или съдружници в него са одобрили освобождаването.

5.2. Точка 5.1 се прилага, когато са изпълнени едновременно следните условия:

а) освободеното предприятие майка и всички негови дъщерни предприятия са включени в консолидиран финансов отчет на по-голямо обединение от предприятия, чието предприятие майка е местно лице или от друга държава – членка на Европейския съюз;

б) консолидираният финансов отчет по буква "а" и годишният консолидиран доклад за дейността на по-голямото обединение от предприятия са съставени от предприятието майка на това обединение в съответствие със законодателството на държавата членка, където се намира седалището на предприятието, или в съответствие с Международните счетоводни стандарти.

5.3. Предприятие майка не съставя консолидиран финансов отчет (освободено предприятие), когато то е и дъщерно предприятие, чието собствено предприятие майка е местно лице или предприятие майка от друга държава – членка на Европейския съюз, при условие че:

а) са изпълнени изискванията по т. 5.2, и

б) съдружниците или акционерите на освободеното предприятие, които притежават не по-малко от 10 на сто от записания капитал, когато предприятието е акционерно дружество или командитно дружество с акции, или не по-малко от 20 на сто от записания капитал, когато предприятието е с друга правна форма, не са поискали съставянето на консолидиран финансов отчет поне шест месеца преди края на отчетния период на текущия отчетен период."

6. Създават се т. 5.4 – 5.6:

"5.4. Предприятие майка не съставя консолидиран финансов отчет (освободено предприятие), когато то е и дъщерно предприятие, чието собствено предприятие майка е от трета държава (не е местно лице или предприятие майка от друга държава – членка на Европейския съюз), при условие че са изпълнени едновременно следните условия:

а) освободеното предприятие и всички негови дъщерни предприятия са включени в консолидиран финансов отчет на предприятие майка от трета страна;

б) консолидираният финансов отчет е съставен в съответствие с изискванията на националното счетоводно законодателство, законодателството на Европейския съюз, Международните счетоводни стандарти или по аналогичен на тях подход;

в) консолидираният финансов отчет на предприятието майка от третата страна е одитиран от един или повече одитори или одиторски дружества, лицензирани да извършват одит съгласно законодателството на държавата, приложимо към предприятието майка;

г) изпълнени са изискванията на т. 5.3.

5.5. Предприятие, включително предприятие от обществен интерес, може да не се включва в консолидираните финансови отчети, когато е изпълнено поне едно от следните условия:

а) в изключително редки случаи, когато информацията, необходима за изготвянето на консолидираните финансови отчети, не може да бъде получена без прекомерни разходи или ненужно забавяне;

б) акциите или дяловете на предприятието се притежават единствено с цел последващата им продажба;

в) сериозни дългосрочни ограничения възпрепятстват предприятието майка да упражнява своите права върху активите на предприятието или да управлява предприятието, или да осъществява единно управление.

5.6. Без да се нарушава принципът за последователност на представянето и сравнителна информация (чл. 26, ал. 1, т. 2 от Закона за счетоводството), всяко предприятие майка се освобождава от задължението за съставяне и представяне на консолидирани финансови отчети, ако:

а) всичките му дъщерни предприятия са незначителни, разглеждани поотделно и като цяло;

б) всичките му дъщерни предприятия могат да бъдат изключени от консолидиране съгласно т. 5.5."

7. Досегашните т. 5.1 – 5.3 стават съответно т. 5.7 – 5.9.

8. В т. 14 "Оповестяване":

а) в т. 1 думите "Закона за счетоводството" се заменят с "този стандарт";

б) създава се т. 3а:

"3а. когато предприятието е изключено от консолидираните финансови отчети на основание т. 5.5 и 5.6, за него се оповестява следната информация:

а) наименование и седалище на предприятията, изключени от консолидация;

б) делът от капитала на изключените от консолидация дъщерни предприятия, притежаван от предприятието майка и неговите дъщерни предприятия или от лица, които действат от свое име, но за сметка на тези предприятия;

в) обяснява причините за изключването по т. 5.5;"

§ 6. Създава се счетоводен стандарт "СС 42 – Прилагане за първи път на Националните счетоводни стандарти":

"СС 42 – ПРИЛАГАНЕ ЗА ПЪРВИ ПЪТ НА НАЦИОНАЛНИТЕ СЧЕТОВОДНИ СТАНДАРТИ

Цел

Целта на настоящия стандарт е първите финансови отчети на предприятието по Националните счетоводни стандарти, както и неговите междинни финансови отчети да съдържат информация, която:

а) да е ясна за ползвателите и съпоставима за всички отчетни периоди;

б) да дава подходяща отправна точка за последващото счетоводно отчитане в съответствие с Националните счетоводни стандарти, и

в) да даде конкретни предписания, които трябва да се спазват по отношение на използваните политики към датата на първия финансов отчет, съставен по Националните счетоводни стандарти.

1. Обхват

1.1. Настоящият стандарт се прилага от предприятията, прилагащи за първи път Националните счетоводни стандарти, когато предходната счетоводна база на предприятието са били Международните счетоводни стандарти.

1.2. Предприятие може само веднъж да бъде предприятие, прилагащо за първи път Националните счетоводни

стандарти.

1.3. Първите годишни финансови отчети на предприятието по Националните счетоводни стандарти са първите отчети, в които предприятието прилага Националните счетоводни стандарти и декларира, че спазва Националните счетоводни стандарти. Финансовите отчети по Националните счетоводни стандарти са първите финансови отчети на предприятието по Националните счетоводни стандарти, ако финансови отчети за предходния период са съставени в съответствие с Международните счетоводни стандарти и не съответстват на Националните счетоводни стандарти, или предприятието не е представяло финансови отчети за предходни периоди.

1.4. Предприятието следва да представи сравнителна информация за предходния отчетен период за всички позиции, представени във финансовите отчети, както и определена сравнителна текстова и описателна информация. Предприятието може да представи сравнителна информация за повече от един сравним предходен период.

1.5. Датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти на предприятието е началото на най-ранния период, за който предприятието представя пълна сравнителна информация в съответствие с Националните счетоводни стандарти, в първите си финансови отчети.

1.6. Настоящият стандарт не се прилага при промяна на счетоводната политика, направена от предприятие, което вече прилага Националните счетоводни стандарти.

2. Процедура за съставяне на финансови отчети към датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти.

2.1. Предприятията съставят встъпителен баланс към датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти и годишен финансов отчет към 31 декември на първия отчетен период по Националните счетоводни стандарти. В случай че предприятието е приело да прилага Националните счетоводни стандарти от 1 януари 2016 г., датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти ще бъде 1 януари 2015 г. (или 31 декември 2014 г.), при условие че предприятието представя сравнителна информация за една предходна година. Предприятието трябва да изготви встъпителен баланс към 1 януари 2015 г. и да представи годишния си финансов отчет към 31 декември 2016 г., съставен по правилата на Националните счетоводни стандарти, но съдържащ сравнителна информация за 2015 г.

2.2. Счетоводните политики, които се използват във встъпителния баланс, са счетоводните политики, които са заложили в Националните счетоводни стандарти и са в сила към датата на съставяне на първия финансов отчет, съставен по Националните счетоводни стандарти.

2.3. Когато в Националните счетоводни стандарти има преходни изисквания, които уточняват как да се прилагат изискванията на съответния стандарт, те не се прилагат при преминаване за първи път към Националните счетоводни стандарти. Те се отнасят за предприятия, които вече прилагат като счетоводна база Националните счетоводни стандарти.

2.4. Във встъпителния си баланс предприятието трябва:

а) да признае всички активи и пасиви, чието признаване се изисква от Националните счетоводни стандарти, и да не признае такива активи и пасиви, които не се разрешават от Националните счетоводни стандарти;

б) да прекласифицира тези позиции, които съгласно предходната си счетоводна база за финансова отчетност са били класифицирани като един вид актив, пасив или компонент на собствения капитал, но които представляват различен вид актив, пасив или компонент на собствения капитал, и

в) при оценяването на всички признати активи и пасиви да прилага правилата на Националните счетоводни стандарти.

2.5. Когато счетоводните политики, които предприятието ще използва в своя встъпителен баланс по Националните счетоводни стандарти, се различават от прилаганите в предходните финансови отчети, възникващите корекции от преизчисления, признаване и други се отнасят в неразпределената печалба или ако е по-подходящо – в друга категория от собствения капитал, на датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти.

2.6. При прилагането за първи път на Националните счетоводни стандарти не се променя ретроспективно счетоводното отчитане, отнасящо се до:

2.6.1. Отписване на финансови активи и финансови пасиви, осчетоводяване на хеджирането и оценки, които са били отчетени в съответствие с предходната счетоводна база.

Отписаните към датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти финансови активи и пасиви по правилата на предходната счетоводна база не следва да се признават във встъпителния баланс. И обратното, финансови активи и пасиви, които биха били отписани съгласно Националните счетоводни стандарти в сделка, която е осъществена преди датата на преминаване, но които не са отписани по правилата на предходната счетоводна база, при съставяне на встъпителния баланс – по избор на предприятието, могат или да се отпишат, или да се признаят във финансовите отчети.

2.6.2. Към датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти не се променя счетоводното отчитане на хеджирането преди датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти на хеджиращите взаимоотношения, които вече не съществуват към датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти. Хеджиращи взаимоотношения, които съществуват към датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти, се отчитат по СС 32 – Финансови инструменти.

2.6.3. Приблизителните счетоводни оценки на предприятието на датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти трябва да са със същата стойност, която е определена съгласно досегашната счетоводна база за същата дата (след извършване на корекции с цел отразяване на разлики в счетоводната политика), освен когато има доказателства, че тези приблизителни оценки не са били определени правилно.

Когато предприятието получи информация след датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти относно приблизителните оценки, които то е определило съгласно досегашната счетоводна база,

тази информация се третира като некоригиращо събитие след датата на баланса в съответствие със СС 10 – Събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет.

2.6.4. Преустановени дейности и преквалифицирането на активи, като държани за продажба, съгласно МСФО 5 нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности.

2.6.5. Оценяване на неконтролиращото (малцинствено) участие.

Изискването приходите от дялови участия да се посочват в отчета за приходите и разходите отделно за неконтролиращото участие и за собствениците на предприятието майка следва да се прилага перспективно от датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти. Промените в дяловете на собствения капитал при малцинствено участие, както и загубата на контрол, при което подлежащите на отписване активи и пасиви на дъщерното предприятие са отписани и съответно подлежащите на признаване активи и пасиви са признати по реда на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети преди датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти, се прилага перспективно.

2.6.6. Предприятията могат да не извършват преизчисления в съответствие с изискванията на Националните счетоводни стандарти при съставянето на първите си отчети, съответстващи на Националните счетоводни стандарти, в следните случаи:

2.6.6.1. Бизнес комбинации, които са осъществени преди датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти.

2.6.6.2. Сделки с плащане на базата на акции, които са възникнали и уредени преди датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти.

2.6.6.3. Справедливата стойност като приета стойност. Предприятие, прилагащо за първи път националните стандарти, може да избере да оцени към датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти активи, за които това е разрешено по Националните счетоводни стандарти, по справедливата им стойност и да използва тази справедлива стойност като приета стойност към датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти.

2.6.6.4. Преоценката като приета стойност. Когато активи на предприятието са били преоценявани по реда на Международните счетоводни стандарти и Международните стандарти за финансово отчитане, преоценената стойност на активите може да бъде приета в баланса на предприятието към датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти.

2.6.6.5. Кумулативните курсови разлики от преизчисляване на всички чуждестранни дейности в чуждестранна валута се приемат за нула към датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти.

2.6.6.6. Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия. Когато предприятие прилага за първи път Националните счетоводни стандарти, то оценява инвестициите в дъщерните и асоциираните предприятия в индивидуалния си встъпителен баланс по една от следните стойности:

– по цена на придобиване, определена в съответствие със СС 27 – Консолидирани финансови отчети и отчитане на инвестициите в дъщерни предприятия, или

– по балансовата стойност на отчетите, съставени по Международните счетоводни стандарти.

2.6.6.7. Внедрените производни финансови инструменти могат да не се разделят от основния договор, когато съставната част на пасива вече е уредена към датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти.

2.6.6.8. Отсрочени данъци. Към датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти предприятията, прилагащи за първи път Националните счетоводни стандарти, могат да не признават активи или пасиви по отсрочени данъци, свързани с разликата между данъчната основа и балансовата стойност на всеки актив или пасив, по отношение на който признаването на тези активи и пасиви по отсрочени данъци би довело до неоправдани разходи или усилия.

2.6.6.9. Договори за концесия, сключени преди датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти. Предприятието класифицира и признава в баланса към датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти финансовите и нематериалните активи по балансовите им стойности към тази дата.

2.6.6.10. Миннодобивни дейности. Предприятието класифицира и признава в баланса към датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти активи, свързани с нефт и газ (активите, използвани в проучването, оценката, разработването или производството на нефт и газ), по балансовите им стойности към тази дата.

2.6.6.11. Договори за лизинг. Предприятието следва да прецени дали договорът, съществуващ към датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти, отговаря на критериите за лизинг към тази дата, а не към датата на сключване на договора. Ако предприятието, което прилага Националните счетоводни стандарти за първи път, е достигнало до същия резултат както при прилагането на Международните счетоводни стандарти, то няма нужда при преминаване към Националните счетоводни стандарти да преоценява така определените стойности. Счита се, че договорът е за лизинг, ако счетоводното му отчитане води до определяне на същите стойности, които биха били получени при прилагането на СС 17 – Лизинг.

2.6.6.12. Когато в първоначалната цена на придобиване на имоти, машини и съоръжения е включена първоначална приблизителна оценка на разходите по демонтаж и отстраняване на обекта и възстановяване на площадката, на която той е разположен, предприятие, прилагащо за първи път Националните счетоводни стандарти, може да избере да извърши оценка на тези предполагаеми разходи към датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти, а не на датата, на която задължението е възникнало първоначално.

2.6.7. В случай че преизчисляването на встъпителния баланс и извършването на една или повече корекции, изисквани от настоящия стандарт, е невъзможно, предприятието трябва да приложи разпоредбите на стандарта за най-ранния период, за който това е практически изпълнимо, и да оповести данните, за които няма сравнителна информация.

3. Оповестяване

Обяснение на преминаването към Националните счетоводни стандарти

Предприятията оповестяват как преминаването от Международните счетоводни стандарти към Националните счетоводни стандарти се отразява върху финансовото им състояние, финансовите резултати от дейността и паричните им потоци.

4. Равнения

4.1. Първите финансови отчети на предприятията, изготвени по реда на настоящия стандарт, следва да включват:

4.1.1. описание на същността на всяка промяна в счетоводната политика;

4.1.2. равнения на собствения капитал, определен в съответствие с предходната му счетоводна база, и собствения капитал, определен в съответствие с настоящия стандарт, и за двете от следните дати:

а) датата на преминаване към Националните счетоводни стандарти, и

б) датата на последния годишен финансов отчет, съставен в съответствие с Международните счетоводни стандарти;

4.1.3. равнение на печалбата или загубата, определена в съответствие с предходната счетоводна база, за последния период, в последния годишен финансов отчет, и печалбата или загубата, определена в съответствие с настоящия стандарт, за същия период.

4.2. В случай че предприятието открие и коригира грешки, допуснати при прилагането на Международните счетоводни стандарти, равненията по т. 4.1.2 и 4.1.3, произтичащи от грешките, следва да се разграничат от промените в счетоводната политика.

4.3. В случай че предприятието не е съставяло и представяло финансови отчети за предходни периоди, то следва да оповести този факт в първите си финансови отчети, съставени по Националните счетоводни стандарти."

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 7. С постановлението се въвеждат разпоредбите на Директива 2013/34/ЕС от 26 юни 2013 г. на Европейския

парламент и на Съвета относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ, L 182 от 29/06/2013).

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 8. В Постановление № 46 на Министерския съвет от 2005 г. за приемане на Национални стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия (ДВ, бр. 30 от 2005 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В наименованието думите "стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия" се заменят със "счетоводни стандарти".

2. В член единствен:

а) в основния текст думите "стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия" се заменят със "счетоводни стандарти";

б) създава се т. 32:

"32. СС 42 – Прилагане за първи път на Националните счетоводни стандарти".

3. В § 2 от заключителните разпоредби думите "чл. 22а, ал. 5" се заменят с "чл. 36, ал. 1".

§ 9. Постановлението влиза в сила от 1 януари 2016 г.